

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند، به موجب ماده (۶۷) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران، مؤسسات اعتباری مکلفند به منظور پایش مستمر ارباب رجوع در فرایند شناسایی معمول و نیز ارزیابی ریسک برقراری تعاملات کاری با آن‌ها، نسبت به تعیین سطح فعالیت ارباب رجوع مطابق آیین‌نامه مذکور و سایر الزامات تعیین‌شده توسط مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری بانک مرکزی اقدام نمایند. بر این مبنا، مرکز یادشده مقرراتی با عنوان «دستورالعمل اجرایی تعیین سطح فعالیت مشتریان مؤسسات اعتباری» تدوین و برای ابلاغ به شبکه بانکی، طی نامه شماره ۰۴/۶۵/۰۱/۱۴۰۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۹ به این بانک ارسال داشته است. از این رو، ضمن ایفاد یک نسخه از دستورالعمل یادشده، خواهشمند است دستور فرمایند تمهیدات و اقدامات مقتضی برای اجرای دقیق آن، معمول شده و مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن مؤسسه اعتباری ابلاغ شود و بر حسن اجرای آن نیز نظارت دقیق به عمل آید.

رئیس مرکز تنظیم‌گری

اداره نظارت بر مبارزه با پولشویی بانکی

حمیدرضا آذرگون

۲۳۱۶

حجت اسماعیل‌زاده

۳۲۵۰-۰۱

وزارت امور اقتصادی و دارایی

مرکز اطلاعات مالی

دستورالعمل اجرایی تعیین سطح فعالیت مشتریان مؤسسات اعتباری

تابستان ۱۴۰۴

دستور العمل اجرایی تعیین سطح فعالیت مشتریان مؤسسات اعتباری

به استناد ماده (۶۷) آئین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب هیئت وزیران مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱، «دستور العمل اجرایی تعیین سطح فعالیت مشتریان مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستور العمل» نامیده می شود، به شرح زیر تدوین می گردد.

فصل (۱) تعاریف

ماده ۱- در این دستور العمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند.

۱. بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۲. مرکز: مرکز اطلاعات مالی مذکور در ماده (۷) مکرر قانون مبارزه با پولشویی مصوب سال ۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن؛

۳. مؤسسه اعتباری: اشخاص حقوقی که با مجوز بانک مرکزی یا به موجب قانون، تحت عنوان «بانک» یا «مؤسسه اعتباری غیر بانکی» به انجام عملیات بانکی مبادرت می نمایند؛

۴. حساب سپرده بانکی: حساب سپرده قرض الحسنه ریالی (پس انداز/ جاری) و حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی ریالی؛

۵. مشتری: شخص حقیقی یا حقوقی که در مؤسسه اعتباری دارای حساب سپرده بانکی می باشد؛

۶. شخص حقیقی مزدبگیر: به شخص حقیقی اطلاق می شود که در قالب کارمند/کارگر نزد یک شخص حقوقی یا واحد صنفی/کارگاهی، اشتغال به کار دارد و به ازای کار مشخص، دستمزد دریافت می نماید.

۷. شخص حقیقی صاحب کسب و کار: به شخص حقیقی اطلاق می شود که به صورت خویش فرما و مستقل نظیر اشخاص دارای مجوزهای صنفی اشتغال به کار دارد؛ به عبارت دیگر تمامی اشخاص شاغل که از مصادیق شخص حقیقی مزدبگیر نباشند.

۸. **شخص حقیقی فاقد شغل:** به شخص حقیقی اطلاق می‌شود که اشتغال به کار ندارد و در شمول شخص حقیقی مزدبگیر و شخص حقیقی صاحب کسب و کار قرار نمی‌گیرد.

۹. **شخص حقوقی غیرفعال:** شخص حقوقی که به موجب تبصره (۴) ماده (۱۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی، حداقل به مدت پنج (۵) سال فاقد فعالیت اقتصادی بوده و از طریق پایگاه اطلاعات هویتی اشخاص حقوقی ایرانی با وضعیت شناسه ملی «معتبر» و وضعیت شخص حقوقی «غیرفعال مالیاتی» به مؤسسات اعتباری معرفی می‌شود.

۱۰. **شخص حقوقی فعال:** شخص حقوقی که دارای فعالیت اقتصادی می‌باشد و از طریق پایگاه اطلاعات هویتی اشخاص حقوقی ایرانی با وضعیت شناسه ملی «معتبر» و با وضعیت‌های شخص حقوقی «عادی»، «منحل یا در حال تصفیه» و «ورشکسته» به مؤسسه اعتباری معرفی می‌شود.

۱۱. **سطح فعالیت مورد انتظار:** پیش‌بینی حداکثر مجموع گردش بدهکار و بستانکار تمامی حساب‌های سپرده بانکی مشتری نزد هر مؤسسه اعتباری در مقاطع زمانی یک‌ساله که انتظار می‌رود از ابتدا تا انتهای هر سال شمسی، محقق گردد.

۱۲. **مغایرت رفتار مالی:** فزونی مجموع گردش بدهکار و بستانکار تمامی حساب‌های سپرده بانکی مشتری نزد مؤسسه اعتباری از سطح فعالیت مورد انتظار وی قبل از سررسید یک‌ساله. تراکنش‌های بستانکار ناشی از واریز سود حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار، واریز و برداشت ناشی از اشتباه واریزی وجوه توسط مؤسسه اعتباری، نقل و انتقال الکترونیکی بین حساب‌های سپرده بانکی شخص نزد همان مؤسسه اعتباری یا سایر مؤسسات اعتباری و تسهیلات دریافتی از همان مؤسسه اعتباری در شمول محاسبات مربوط به مغایرت رفتار مالی قرار نمی‌گیرند.

۱۳. **دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی:** دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص مصوب یک هزار و دویست و هشتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ شورای پول و اعتبار با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

فصل ۲) تعیین سطح فعالیت مورد انتظار مشتری

ماده ۲- مؤسسه اعتباری مکلف است نسبت به تعیین سطح فعالیت مورد انتظار مشتری مبتنی بر اطلاعات به شرح ذیل اقدام نماید.

۱- شخص حقیقی مزدبگیر: پیش‌بینی میزان درآمد شغلی سالانه، پیش‌بینی از مجموع مبالغ سالانه واریزی و برداشتی از حساب‌های سپرده و اطلاعات سایر منابع درآمدی غیر شغلی مستمر نظیر سود سپرده‌های بانکی و اجاره املاک؛

۲- شخص حقیقی صاحب کسب‌وکار و شخص حقوقی فعال: پیش‌بینی منابع درآمدی مانند پیش‌بینی از میزان فروش، هزینه و درآمد، اطلاعات سایر منابع درآمدی غیر شغلی مستمر نظیر سود سپرده‌های بانکی، اجاره املاک، پیش‌بینی از مجموع مبالغ سالانه واریزی و برداشتی از حساب‌های سپرده با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر نظیر آخرین اظهارنامه مالیاتی و یا صورت‌های مالی قابل استعلام از مراجع ذی‌صلاح.

تبصره ۱- در رابطه با شخص حقوقی فعال و اشخاص حقیقی صاحب کسب‌وکار و شخص حقیقی مزدبگیر، مؤسسه اعتباری موظف است روش یا دستور محاسباتی (فرمول) تعیین سطح فعالیت مورد انتظار خود را ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ سند راهنمای موضوع ماده (۱۲) برای اخذ تأیید به بانک مرکزی اعلام کند. بانک مرکزی پس از سه ماه ضمن انجام بررسی‌های لازم، روش یا دستور محاسباتی تعیین سطح فعالیت مورد انتظار را به‌صورت یکپارچه به شبکه بانکی ابلاغ می‌نماید.

تبصره ۲- در مورد اشخاص حقیقی صاحب کسب‌وکار مؤسسه اعتباری مکلف است سطح فعالیت مورد انتظار تجاری برای تمامی حساب‌های سپرده تجاری مشتری و نیز سطح فعالیت مورد انتظار غیرتجاری برای تمامی حساب‌های سپرده غیرتجاری وی را به‌صورت جداگانه تعیین کند.

تبصره ۳- حد مجاز سطح فعالیت مورد انتظار برای شخص حقیقی فاقد شغل، شخص حقیقی مزدبگیر یا شخص حقوقی غیرفعال به شرح جدول زیر است:

نوع شخص	حداکثر سطح فعالیت مورد انتظار
حقیقی مزدبگیر	۲۰۰ میلیارد ریال
حقیقی فاقد شغل	۵۰ میلیارد ریال
حقوقی غیرفعال	۵ میلیارد ریال

تبصره ۴- در صورتی که مشتری حقیقی از ارائه اطلاعات اقتصادی موضوع این ماده، استنکاف نماید و یا به دلایلی نظیر نبود مستندات قابل‌اتکا، امکان احراز شغل برای وی وجود نداشته باشد، حد مجاز سطح فعالیت مورد انتظار برای وی ۵۰ میلیارد ریال می‌باشد.

تبصره ۵- در صورتی که مشتری حقوقی فعال از ارائه اطلاعات اقتصادی موضوع این ماده، استنکاف نماید و یا به دلایلی نظیر نبود مستندات قابل‌اتکا، امکان احراز اطلاعات درآمدی وجود نداشته باشد، حد مجاز سطح فعالیت مورد انتظار برای وی ۱۰۰ میلیارد ریال می‌باشد.

تبصره ۶- مؤسسه اعتباری مکلف است، سازوکارهای لازم را به گونه‌ای تمهید نماید که تعیین سطح فعالیت مورد انتظار بالای ۱۰۰ میلیارد ریال برای مشتری صرفاً توسط واحد مبارزه با پولشویی انجام گیرد. برای مبالغ کمتر از آستانه یادشده، تعیین سطح فعالیت مورد انتظار توسط شعب بانکی بلامانع می‌باشد.

تبصره ۷- حد مجاز برداشت از حساب‌های سپرده بانکی اشخاص محجور در چارچوب ضوابط مذکور در دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری مصوب ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ هیئت عامل بانک مرکزی با اصلاحات و الحاقات بعدی تعیین می‌گردد و ضوابط این دستورالعمل در مورد آن‌ها تسری ندارد.

ماده ۳- مؤسسه اعتباری مکلف است در مواردی به شرح ذیل نسبت به به‌روزرسانی سطح فعالیت مورد انتظار مشتری اقدام نماید. مؤسسه اعتباری در هر مورد باید پس از بررسی صحت و اصالت اسناد مثبت دال بر وجود درآمدهای مستمر در همان سال شمسی و به نام شخص مزبور، نسبت به به‌روزرسانی سطح فعالیت مورد انتظار مشتری اقدام نماید. رعایت حدود مجاز جدول موضوع تبصره (۳) ماده (۲) در این فرآیند لازم‌الاجرا می‌باشد؛

الف- در مواردی که مشتری نسبت به سطح فعالیت مورد انتظار تعیین‌شده توسط مؤسسه اعتباری، اعتراض داشته باشد و یا به دلیل تغییر یا توسعه فعالیت اقتصادی، وجود درآمدهای غیر شغلی مستمر مانند دریافت اجاره از املاک، سود دریافتی از سپرده‌های بانکی و ...، خواستار ارتقای سطح فعالیت مورد انتظار باشد؛ اجرای این بند صرفاً توسط واحد مبارزه با پولشویی مؤسسه اعتباری قابل انجام است؛

ب- در مواردی که وضعیت شغلی مشتری حقیقی (شامل شاغل صاحب کسب‌وکار، شاغل مزدبگیر و فاقد شغل) یا وضعیت فعالیت مشتری حقوقی (شامل غیرفعال، فعال عادی، فعال در حال تصفیه و فعال ورشکسته) تغییر کند و مؤسسه اعتباری در فرآیند شناسایی مشتری نسبت به تغییرات مذکور اطلاع یابد؛

ج- شرایط مذکور در بند (۲) ماده (۸) این دستورالعمل.

ماده ۴- پس از ایجاد زیرساخت‌های لازم در سامانه نهاب بانک مرکزی، سطح فعالیت مورد انتظار مشتری صرفاً در صورتی قابل استناد و بهره‌برداری است که از طریق وب‌سرویس اخذ شناسه شهاب، به تأیید آن بانک برسد. مؤسسه اعتباری پس از اخذ تأییدیه سطح فعالیت مورد انتظار مشتری خود از بانک مرکزی، در هر مرتبه ارتقاء آن نیز باید مراتب را به تأیید بانک مرکزی برساند.

تبصره- در مواردی که سطح فعالیت مورد انتظار مشتری به تأیید بانک مرکزی نرسد، مؤسسه اعتباری می‌تواند به‌صورت موردی مستندات لازم مؤید سطح فعالیت مورد انتظار را به‌صورت کتبی برای بانک مرکزی ارسال نماید.

فصل ۳) پایش و بررسی مغایرت رفتار مالی مشتری

ماده ۵- مؤسسه اعتباری مکلف است سامانه‌های خود را به نحوی طراحی نماید که مغایرت رفتار مالی به صورت خودکار محاسبه و اعلام گردد.

تبصره ۵- در رابطه با اشخاص حقیقی صاحب کسب و کار، مؤسسه اعتباری مکلف است سامانه‌های خود را به نحوی طراحی کند که امکان رصد و پایش مغایرت رفتار مالی مشتری به صورت جداگانه برای سطح فعالیت مورد انتظار تجاری و غیرتجاری فراهم باشد.

ماده ۶- در صورت بروز مغایرت رفتار مالی، مؤسسه اعتباری مکلف است پس از دریافت اعلامیه سامانه‌ای، از شخص مزبور به طرق مقتضی نظیر تماس تلفنی، ارسال پیامک و مکاتبه با مشتری دعوت نماید تا طی مهلت زمانی یک هفته برای ارائه توضیحات به مؤسسه اعتباری مراجعه کند. در صورت عدم مراجعه مشتری در مهلت زمانی مقرر، مؤسسه اعتباری مکلف است تمامی ابزارهای پرداخت غیرحضوری مشتری به جز کارت پرداخت اعم از همراه بانک، اینترنت بانک و موارد مشابه را غیرفعال نماید و آستانه مجاز برداشت از کارت پرداخت مشتری اعم از خرید و انتقال وجه، به مبلغ روزانه ۱۰۰ میلیون ریال کاهش یابد.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری می‌تواند تراکنش (تراکنش‌هایی) که مشمول حدود تراکنشی بند «ب» ماده (۱۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند و علت یا بابت (انگیزه) آن پیش از انجام تراکنش در چارچوب ضوابط دستورالعمل شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی نزد مؤسسه اعتباری احراز شده باشد را از محاسبات سامانه‌ای مرتبط با مغایرت رفتار مالی خارج نماید. در صورتی که بروز مغایرت رفتار مالی ناشی از تراکنش‌های مذکور باشد، انجام اقداماتی از قبیل اعمال محدودیت خدمات بانکی و دعوت از مشتری به منظور مراجعه به مؤسسه اعتباری بلا موضوع می‌باشد.

تبصره ۲- در صورتی که مغایرت رفتار مالی در ارتباط با حساب‌های سپرده تجاری مشتری رخ دهد، ضوابط موضوع این ماده پس از ابلاغ بخشنامه بانک مرکزی در خصوص حساب‌های سپرده تجاری، لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۳- چنانچه مشتری دارای مغایرت رفتار مالی پس از گذشت سه ماه از ارسال دعوت‌نامه، به مؤسسه اعتباری مراجعه نکند و یا پس از مراجعه درخواست قطع تعامل کاری و بستن حساب سپرده بانکی خود را بدون ارائه توضیحات و مستندات ارائه نماید، مؤسسه اعتباری مکلف است گزارش این موضوع را به مرکز ارسال کند.

ماده ۷- چنانچه مجموع گردش بدهکار و بستانکار از آستانه ۱۰ برابر سطح فعالیت مورد انتظار عبور نماید، علاوه بر دعوت از شخص مزبور مطابق فرآیند مقرر در ماده (۶)، مراتب باید بلافاصله به مرکز گزارش گردد.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری مکلف است، پس از مراجعه مشتری به درگاه‌های حضوری یا غیرحضوری مؤسسه اعتباری، «فرم مغایرت رفتار مالی» به شرح پیوست را در اختیار وی قرار دهد. مؤسسه اعتباری باید فرم تکمیل شده مذکور را بررسی نموده و در صورتی که مغایرت مرتفع گردد، علاوه بر فعال نمودن ابزارهای پرداخت غیرحضوری مشتری و رفع محدودیت کارت پرداخت وی، حسب مورد مطابق یکی از موارد ذیل اقدام نماید:

۱- در صورتی که مؤسسه اعتباری مطابق تبصره (۱) ماده (۶) این دستورالعمل تراکنش‌های موضوع بند "ب" ماده (۱۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را از محاسبات مربوط به مغایرت رفتار مالی حذف نکرده باشد و پس از انجام بررسی‌های لازم توسط واحد مبارزه با پولشویی، مغایرت رفتار مالی ناشی از تراکنش‌های موضوع بند قانونی مذکور باشد که به صورت غیرمستمر و خارج از عملیات متعارف مشتری نظیر تراکنش‌های مرتبط با معاملات غیرتجاری املاک، خودرو و فلزات گران بها به وقوع پیوسته باشد، مؤسسه اعتباری بدون نیاز به تغییر سطح فعالیت مورد انتظار، مراتب را در سوابق معاملات مشتری ثبت می نماید. در این شرایط، تراکنش‌های مربوط از شمول محاسبات سامانه‌ای خارج می گردند و محاسبه مجموع گردش بدهکار و بستانکار حساب‌های سپرده بانکی مشتری نزد مؤسسه اعتباری، با خارج کردن تراکنش‌های مزبور، مجدداً صورت می پذیرد.

۲- چنانچه دلایل و یا مستندات اعلام شده از سوی مشتری، مورد تأیید واحد مبارزه با پولشویی مؤسسه اعتباری قرار گرفته و ناشی از تراکنش (تراکنش‌هایی) باشد که به دلیل تغییر وضعیت اقتصادی مشتری به وقوع پیوسته است، مؤسسه اعتباری باید نسبت به اخذ اطلاعات و مستندات کافی از مشتری اقدام و علاوه بر اصلاح سطح فعالیت مورد انتظار، پرونده شناسایی وی را به روزرسانی نماید. در این شرایط، محاسبات سامانه‌ای بر مبنای سطح فعالیت مورد انتظار جدید صورت می پذیرد.

۳- چنانچه دلایل و یا مستندات اعلام شده از سوی مشتری مورد تأیید واحد مبارزه با پولشویی مؤسسه اعتباری قرار نگیرد، مؤسسه اعتباری موظف است، گزارش آن را به انضمام «فرم مغایرت رفتار مالی» و مستندات دریافتی از شخص مزبور، به مرکز ارسال نماید. دلایل و یا مستنداتی که نشان دهد تراکنش‌های حساب‌های سپرده بانکی مشتری مربوط به شخص دیگری است، در شمول ضوابط این بند می باشد.

تبصره ۵- مراجعه مشتری و تکمیل فرم مغایرت رفتار مالی، می تواند به عنوان دلیل رفع مغایرت موضوع صدر این ماده در نظر گرفته شود، مگر آنکه بانک مرکزی شرایط رفع مغایرت را به نحو دیگر تعیین و ابلاغ نماید.

فصل (۴) سایر موارد

ماده ۹- مؤسسه اعتباری باید همزمان با غیرفعال نمودن/ محدود نمودن ابزارهای پرداخت غیرحضوری مشتری مراتب را مطابق با رویه ابلاغی توسط بانک مرکزی، به آن بانک اعلام نماید. متعاقباً اقدامات ذیل به ترتیب انجام خواهد شد.

الف- در صورت عبور گردش بدهکار و بستانکار مشتری از حدود مجاز موضوع تبصره (۳) ماده (۲)، بانک مرکزی نسبت به اعلام مغایرت رفتار مالی مشتری به تمامی مؤسسات اعتباری اقدام می نماید.

ب- مؤسسات اعتباری ابزارهای پرداخت غیرحضوری مشتری را در چارچوب ضوابط ماده (۶) غیرفعال/ محدود می نمایند.

ج- پس از مراجعه مشتری به مؤسسه اعتباری که از آن دعوت نامه اخذ نموده است و اجرای مفاد ماده (۸)، مؤسسه اعتباری مذکور مراتب را به بانک مرکزی اعلام می نماید.

د- بانک مرکزی مراتب فعال نمودن/ رفع محدودیت ابزار پرداخت غیرحضوری مشتری را به تمامی مؤسسات اعتباری اعلام می نماید.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری پس از تعیین سطح فعالیت مورد انتظار مشتری، باید با استفاده از روش هایی نظیر ارسال پیامک یا درج در تارنمای خود، اطلاع رسانی لازم را در این خصوص انجام داده و تمهیدات مقتضی را برای دریافت اعتراض های احتمالی به سطح فعالیت مورد انتظار تعیین شده در چارچوب ماده (۳) این دستورالعمل فراهم نماید.

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری مکلف است کلیه اظهارات و مستندات ارائه شده توسط مشتری در فرآیندهای موضوع این دستورالعمل نظیر اطلاعات اقتصادی و مندرجات و مستندات مربوط به فرم مغایرت رفتار مالی را از طریق سامانه های حاکمیتی راستی آزمایی نماید. در موارد نبود سامانه های مربوط، تصویر اسناد و مدارک مرتبط اخذ شده توسط صاحب امضای مجاز مستقر در مؤسسه اعتباری برابر اصل می گردد. نگهداری سوابق اطلاعات و مستندات در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه از جمله فرم اخذ اطلاعات اقتصادی، فرم مغایرت رفتار مالی و مستندات مربوطه لازم الاجرا می باشد.

ماده ۱۲- بانک مرکزی سند راهنمای نحوه اجرای این دستورالعمل را ظرف سه ماه از ابلاغ آن تدوین و به مؤسسات اعتباری ابلاغ می نماید. همچنین سند مذکور عنداللزوم در مقاطع زمانی یک ساله و متناسب با دریافت بازخوردها و بررسی آثار اجرای این دستورالعمل به روزرسانی خواهد شد.

ماده ۱۳- دستورالعمل شفاف سازی تراکنش های بانکی، نافی ضوابط این دستورالعمل نیست. در صورت مغایرت رفتار مالی مشتری در رابطه با تراکنش های کمتر از حدود تراکنشی ضوابط مذکور، الزامات این دستورالعمل لازم الاجرا می باشد.

این دستورالعمل در (۱۳) ماده و (۱۳) تبصره در تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۴ با همکاری بانک مرکزی تدوین و توسط مرکز اطلاعات مالی تصویب گردید.

پیوست:

فرم مغایرت رفتار مالی ارباب رجوع با سطح فعالیت مورد انتظار

مشتری حقیقی

نام، نام خانوادگی:

شماره ملی/شماره یکتای اشخاص خارجی:

تاریخ تولد:

نشانی:

کد پستی:

وضعیت شغلی:

فاقد شغل (اعم از بازنشسته، خانه دار و...) ☐ شاغل مزدبگیر ☐ شاغل صاحب کسب و کار ☐

مشتری حقوقی

نام شرکت / مؤسسه:

شناسه ملی/شماره یکتای اشخاص خارجی:

تاریخ ثبت:

نشانی:

کد پستی:

وضعیت فعالیت:

فعال ☐ غیر فعال ☐

نماینده قانونی مشتری

نام، نام خانوادگی:

شماره ملی/شماره یکتای اشخاص خارجی:

تاریخ تولد:

نشانی:

کد پستی:

نوع نمایندگی:

ولایت / وصایت / قیمومیت ☐ وکالت ☐ امضا دار شخص حقوقی ☐

لطفاً علت عبور از سطح فعالیت مورد انتظار را توضیح دهید.

در صورتی که تراکنش / تراکنش های انجام شده به دلیل گسترش یا تغییر در نوع فعالیت اقتصادی (شغل یا سایر منابع درآمدی) شما می باشد، قسمت ذیل را تکمیل کنید.

* علاوه بر تکمیل قسمت ذیل، بخش مربوط به تعیین سطح فعالیت در فرم شناسایی مشتری را نیز تکمیل نمایید.

☐ تغییر یا اضافه شدن فعالیت شغلی

* بخش مربوطه به اطلاعات شغلی در فرم شناسایی مشتری را تکمیل نمایید.

گسترش فعالیت شغلی بدون تغییر در نوع فعالیت شغلی

توضیحات:

☐ تغییر یا افزایش در سایر منابع درآمدی

توضیحات:

در صورتی که بدون تغییر در فعالیت اقتصادی صرفاً تراکنش های مرتبط با فعالیت تجاری را از طریق حساب غیر تجاری انجام داده اید، قسمت ذیل را تکمیل نمایید.

مجموع مبالغ مرتبط با فعالیت تجاری:

توضیحات:

* در صورت نداشتن حساب تجاری، فرایند تجاری سازی حساب سپرده را انجام دهید.

در صورتی که تراکنش انجام شده به صورت غیر مستمر و خارج از فعالیت متعارف شما (نظیر تراکنش های مرتبط با معاملات غیر تجاری املاک، خودرو و فلزات گران بها) می باشد، بابت تراکنش (دلیل انجام تراکنش) را ذکر کنید.

در ارتباط با منشأ وجوه انتقال وجه توضیح دهید.

آیا برای توضیحات خود در این فرم مستنداتی ارائه می کنید؟

☐ بلی

مستندات در صفحه و با موضوع / موضوعات پیوست می شود.

☐ خیر

امضای مشتری / نماینده قانونی مشتری

تاریخ تکمیل فرم توسط مشتری:/...../.....

این قسمت توسط ارزیاب مبارزه با پولشویی تکمیل می شود

شماره مشتری: سطح فعالیت مورد انتظار مشتری: ریال سطح فعالیت محقق شده مشتری: ریال

تاریخ عبور از سطح فعالیت:/...../..... تاریخ ارسال دعوت نامه:/...../..... تاریخ مراجعه مشتری:/...../.....

اظهارات و مستندات مشتری بررسی و صحت ادعای وی مورد پذیرش ارزیاب مبارزه با پولشویی مربوطه قرار گرفته است.

۱- سطح فعالیت مورد انتظار مشتری به مبلغ ریال افزایش یابد. ☐

۲- اظهارات و مستندات مشتری نشان می دهد که تراکنش های غیر مستمر (اتفاقی) رخ داده و نیازی به افزایش سطح فعالیت مورد انتظار مشتری نمی باشد. ☐

امضای ارزیاب مبارزه با پولشویی

امضای مسئول مبارزه با پولشویی

شماره کارمندی:

مهر بانک / موسسه اعتباری غیر بانکی

اظهارات و مستندات مشتری بررسی و صحت ادعای وی مورد پذیرش ارزیاب مبارزه با پولشویی مربوطه قرار نگرفته است.

۱- گزارش برای مرکز اطلاعات مالی ارسال گردد.

۲- محدودیت هایی به شرح ذیل برای مشتری اعمال گردد.

الف-

ب-

.

امضای ارزیاب مبارزه با پولشویی

امضای مسئول مبارزه با پولشویی

شماره کارمندی:

مهر بانک / موسسه اعتباری غیر بانکی

راهنمای کامل قوانین جدید بانکی:

با "سطح فعالیت" حساب خود و قوانین آن آشنا شوید

بانک مرکزی ایران به تازگی دستورالعمل مهمی را اجرایی کرده که شیوه نظارت بر حساب‌های بانکی را تغییر می‌دهد. هدف از این اقدام، افزایش شفافیت مالی، جلوگیری از پولشویی و ایجاد یک محیط امن‌تر برای همه فعالان اقتصادی است. شاید با شنیدن این خبر نگران شده باشید، اما این قوانین برای اکثر مردم نه تنها مشکلی ایجاد نمی‌کند، بلکه به حفظ سلامت اقتصاد کشور کمک می‌کند.

این مقاله یک راهنمای کامل و جامع است تا به زبان ساده بدانید «سطح فعالیت مورد انتظار» چیست، چگونه محاسبه می‌شود و اگر تراکنش‌های شما از آن فراتر رفت، دقیقاً چه اتفاقی می‌افتد.

بخش اول: مفهوم کلیدی "سطح فعالیت مورد انتظار" چیست؟

تصور کنید هر حساب بانکی یک پروفایل مالی دارد.

"سطح فعالیت مورد انتظار" در واقع پیش‌بینی بانک از حداکثر مجموع واریزها و برداشت‌های شما در تمام حساب‌هایتان نزد همان بانک طی یک سال شمسی است. این مفهوم هیچ ارتباطی با میزان موجودی یا پس‌انداز شما ندارد؛ بلکه صرفاً به گردش پول در حساب شما توجه می‌کند.

بانک چگونه سطح فعالیت شما را تعیین می‌کند؟

مؤسسات اعتباری موظف شده‌اند بر اساس اطلاعاتی که از شما دارند، این سطح را مشخص کنند. این فرآیند برای گروه‌های مختلف، متفاوت است:

• شخص حقیقی مزدبگیر (کارمندان و کارگران):

- مبنای محاسبه: درآمد شغلی سالانه شما. بانک با بررسی فیش حقوقی یا سوابق واریز حقوق، درآمد شما را تخمین می‌زند.
- درآمدهای دیگر: اگر منابع درآمدی مستمر دیگری مانند اجاره ملک یا سود سپرده بانکی دارید و مدارک آن را ارائه دهید، این موارد نیز در تعیین سطح فعالیت شما لحاظ می‌شود.

• شخص حقیقی صاحب کسب‌وکار (مشاغل آزاد، اصناف و...):

- مبنای محاسبه: پیش‌بینی میزان فروش، هزینه‌ها و درآمد کسب‌وکار شما.
- مدارک مورد نیاز: برای تعیین سطح فعالیت این گروه، بانک به اسناد معتبری مانند آخرین اظهارنامه مالیاتی یا صورت‌های مالی حسابرسی شده نیاز دارد. از این پس، حساب‌های تجاری و غیرتجاری این افراد به صورت جداگانه بررسی می‌شود.

• شخص حقیقی فاقد شغل (بازنشستگان، دانشجویان، خانه‌دارها و...):

- از آنجا که این افراد درآمد شغلی مشخصی ندارند، برای آن‌ها یک سقف پیش‌فرض و پایین‌تر در نظر گرفته می‌شود.

بخش دوم: سقف‌های سالانه؛ این اعداد را به خاطر بسپارید

دستورالعمل به طور مشخص برای برخی گروه‌ها سقف‌های ثابتی را تعیین کرده است:

نوع شخص	حداکثر سطح فعالیت سالانه (ریال)	حداکثر سطح فعالیت سالانه (تومان)
حقیقی مزدبگیر	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۲۰ میلیارد تومان
حقیقی فاقد شغل	۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۵ میلیارد تومان
حقیقی فاقد شغل	۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۵۰۰ میلیون تومان

(منبع: جدول تبصره ۳ ماده ۲ دستورالعمل)

نکته بسیار مهم: چه تراکنش‌هایی در این سقف محاسبه نمی‌شوند؟
برای جلوگیری از نگرانی‌های بیجا، لازم است بدانید موارد زیر جزو گردش حساب شما برای محاسبه سطح فعالیت به شمار نمی‌آیند:

- انتقال وجه بین حساب‌های خودتان (حتی در بانک‌های مختلف).
- واریز سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری توسط بانک.
- واریز مبلغ وام دریافتی از همان موسسه اعتباری.
- تراکنش‌های ناشی از اشتباه واریزی توسط بانک.

بخش سوم: "مغایرت رفتار مالی"؛ اگر از سقف عبور کردید چه می‌شود؟
اگر مجموع گردش حساب‌های شما از سطح تعیین‌شده فراتر برود، سامانه‌های هوشمند بانک به صورت خودکار این موضوع را تشخیص می‌دهند. در این حالت، فرآیند زیر طی خواهد شد:

مرحله ۱: دعوت‌نامه از بانک

بانک موظف است از طریق پیامک، تماس تلفنی یا مکاتبه، شما را از این موضوع مطلع کرده و از شما دعوت کند تا ظرف یک هفته برای ارائه توضیحات به یکی از شعب مراجعه کنید.

مرحله ۲: اعمال محدودیت در صورت عدم مراجعه

اگر به دعوت بانک توجهی نکنید، حساب شما مسدود نمی‌شود، اما محدودیت‌های هوشمندی برایتان اعمال می‌گردد:

- **غیرفعال شدن ابزارهای پرداخت غیرحضوری:** خدماتی مانند همراه بانک و اینترنت بانک از دسترس شما خارج می‌شوند.
- **کاهش سقف کارت بانکی:** سقف برداشت روزانه از کارت شما (اعم از خرید، پرداخت قبض و انتقال وجه) به ۱۰۰ میلیون ریال (۱۰ میلیون تومان) کاهش می‌یابد.

مرحله ۳: مراجعه به بانک و رفع مشکل

وقتی به بانک مراجعه می‌کنید، فرمی به نام "فرم مغایرت رفتار مالی" را تکمیل کرده و دلیل تراکنش‌های بالای خود را توضیح می‌دهید. در اینجا معمولاً دو سناریو اصلی وجود دارد:

• سناریوی اول: یک معامله بزرگ و غیرمستمر

- مثال: شما خودرو یا ملکی را فروخته‌اید. این یک درآمد غیرشغلی و غیرمستمر است.

راه حل: با ارائه اسناد و مدارک معامله (مانند مبایعه نامه یا سند فروش)، به بانک ثابت می‌کنید که منشأ پول قانونی و مشخص است. واحد مبارزه با پولشویی بانک موضوع را بررسی کرده، محدودیت‌ها را برطرف می‌کند و این تراکنش را به عنوان یک رویداد خارج از عملیات متعارف شما ثبت می‌کند. در این حالت، نیازی به تغییر سطح فعالیت شما نیست.

• سناریوی دوم: تغییر دائمی در وضعیت اقتصادی شما

- مثال: شما شغل خود را تغییر داده‌اید و درآمدها به شکل مستمر افزایش یافته، یا یک کسب‌وکار جدید راه‌اندازی کرده‌اید.
- راه حل: با ارائه مدارک جدید شغلی یا درآمدی، از بانک می‌خواهید پرونده شناسایی شما را به‌روزرسانی کرده و سطح فعالیت‌تان را افزایش دهد. پس از تایید بانک، سطح جدید مبنای محاسبات آینده قرار می‌گیرد.

• سناریوی سوم: عدم ارائه توضیحات قانع‌کننده

اگر دلایل و مستندات شما مورد تایید بانک قرار نگیرد، یا مشخص شود حساب شما در اختیار شخص دیگری بوده است، محدودیت‌ها ممکن است پابرجا بمانند و بانک موظف است گزارش این موضوع را برای بررسی‌های بیشتر به مرکز اطلاعات مالی کشور ارسال کند.

بخش چهارم: حقوق شما به عنوان مشتری و اقدامات پیشگیرانه

• **حق اعتراض به سطح تعیین شده:** شما حق دارید به سطح فعالیتی که بانک در ابتدا برایتان تعیین کرده اعتراض کنید. اگر فکر می‌کنید این سطح با درآمد واقعی شما همخوانی ندارد، می‌توانید با ارائه مدارک، درخواست بازنگری دهید.

• **اطلاع‌رسانی از سوی بانک:** موسسه اعتباری مکلف است پس از تعیین سطح فعالیت، از طریق پیامک یا در پروفایل اینترنت بانک، شما را از این موضوع مطلع کند.

• **مدارک را حفظ کنید:** همیشه اسناد مربوط به معاملات بزرگ خود را نگهداری کنید. این کار فرآیند ارائه توضیحات به بانک را بسیار ساده‌تر می‌کند.

جمع بندی:

این دستورالعمل گامی بزرگ به سوی ایجاد یک نظام مالی شفاف و ایمن است. برای عموم مردم، این قوانین به معنای محدودیت نیست، بلکه به معنای نظم و انضباط مالی است. با آگاهی از سطح فعالیت خود و همکاری با بانک در مواقع لزوم، می‌توانید با خیال راحت به فعالیت‌های اقتصادی خود ادامه دهید.

